

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๘๑-๙๔๐๑ E-mail : disas_moac@hotmail.com

เตือนการระบาดของโรคหนอนเจาะฝักข้าวโพด (Corn Earworm)

เตือนเกษตรกรที่ปลูกข้าวโพดในทุกภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะภาคกลาง ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระวังการเข้าทำลายของหนอนเจาะฝักข้าวโพดเนื่องจากในช่วงนี้ข้าวโพดอยู่ในระยะออกดอก และเริ่มผสมเกสร มีบางส่วนเริ่มติดเมล็ดแล้ว ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบให้รีบแจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอใกล้บ้านโดยทันที เพื่อดำเนินการหาแนวทางการควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Helicoverpa armigera* Hubner

วงศ์ : Noctuidae

อันดับ : Lepidoptera

ชื่อสามัญอื่น : หนอนเจาะสมอฝ้าย หนอนเจาะผลมะเขือเทศ

รูปร่างลักษณะ

ตัวเต็มวัยของหนอนเจาะลำต้นข้าวโพดเป็นผีเสื้อกลางคืน ปีกเมื่อกางเต็มที่กว้างประมาณ ๓ เซนติเมตร ลำตัวยาว ๑.๕ เซนติเมตร ที่ปากมีงอยยื่นออกมา ๒ อัน ปีกคู่แรกมีสีทองแดง กลางปีกมีจุดสีดำเล็ก ๆ ๒ จุด อยู่ใกล้กัน ขอบปีกมีเส้นตัดตามขวางเป็นลูกคลื่นเห็นได้ชัด เช่นเดียวกับที่โคนปีกส่วนปีกคู่หลังมีสีอ่อนกว่าปีกคู่แรก ตัวเต็มวัยวางไข่เป็นกลุ่ม ๆ ประมาณ ๑๐ - ๑๘ ฟอง ไข่แต่ละฟองจะวางเรียงซ้อนกันคล้ายเกล็ดปลา มีผิวเรียบมัน ไข่ที่วางใหม่จะมีสีขาวนวล กลมแบน ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ ๐.๒๕ มิลลิเมตร ไข่ใกล้ฟักเป็นตัวจะมีลักษณะใส และมองเห็นหัวของหนอนเป็นจุดสีดำชัดเจน ไข่จะฟักเป็นตัวภายใน ๓ - ๔ วัน หนอนที่ออกมาจากไข่ใหม่ ๆ จะมีความยาวประมาณ ๐.๕ มิลลิเมตร พบอยู่ตามซอกใบส่วนยอด และเจาะเข้าตามลำต้นหรือส่วนโคนของยอดอ่อน หนอนจะลอกคราบ ๕ ครั้ง ระยะหนอน ๑๕ - ๒๑ วัน และจะเข้าดักแด้ภายในลำต้นข้าวโพดดักแด้มีสีน้ำตาลอ่อนและจะเข้มข้นเรื่อย ๆ จนเป็นสีน้ำตาลไหม้เกือบดำ โดยปกติดักแด้จะมีใยสีขาว ๆ หุ้มอยู่รอบ ๆ ระยะดักแด้ ๕ - ๗ วัน จึงเป็นผีเสื้อบินไปจากลำต้นเพื่อผสมพันธุ์และวางไข่บนใบพืชต่อไป

ลักษณะการเข้าทำลาย

หนอนเจาะฝักข้าวโพดจะทำลายโดยกัดกินไหมแล้วเจาะเข้าไปที่ปลายฝัก หนอนจะเจริญเติบโตอาศัยกัดกินบริเวณปลายฝัก แต่ถ้าระบาดในระยะที่ฝักยังไม่ได้มีการผสมเกสรเต็มที่ จะทำให้ฝักติดเมล็ดไม่สมบูรณ์ มักจะพบหนอนเจาะฝักข้าวโพด เมื่อข้าวโพดเริ่มออกดอกเกสรตัวผู้ โดยหนอนจะกัดกินอยู่ที่เส้นไหมของฝักที่ออกใหม่ ๆ เมื่อกินเส้นไหมหมดแล้วก็จะกินปลายฝักต่อไป

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. สำรวจแปลงข้าวโพดอย่างสม่ำเสมอ

๒. ในธรรมชาติมีแมลงศัตรูที่คอยทำลายไข่ของหนอนเจาะฝักข้าวโพด ได้แก่ แตนเบียนไข่ *Trichogramma* pp. แมลงวันก้นขน (tachinid fly) ซึ่งเป็นแมลงเบียนของหนอนเจาะฝักข้าวโพดมี 3 ชนิด คือ *Exoristaxanthaspis* Wiedemann , *Eucarcelia illota* Curran , *Dolichocalon vicinum* Mesnill (Tachinidae , Order Diptera) แตนเบียนหนอน (Braconid) *Chelonus* sp. (Braconidae , Order Hymenoptera) และแมลงช้างปีกใส *Chrysopa bassalis* Walker, *Chrysopa* sp. (Chrysopidae , Order Neuroptera) ซึ่งเป็นตัวห้ำของหนอนเจาะฝักข้าวโพด

๓. สภาพโดยทั่วไปแล้วไม่มีความจำเป็นต้องพ่นสารเคมีกำจัดแมลงป้องกันกำจัดหนอนชนิดนี้ เพราะความเสียหายเกิดที่ ส่วนปลายฝักเพียงเล็กน้อย ไม่มีผลกระทบต่อผลผลิตมากพอถึงกับจะต้องใช้สารเคมีกำจัดแมลง เนื่องจากตัวหนอนชนิดนี้ จะเข้าทำลายในระยะที่ข้าวโพดออกดอกแล้ว โดยอาศัยกินที่ช่อดอกตัวผู้และเส้นไหมของฝัก ดังนั้น ในระยะนี้ เกษตรกรจึงควรหมั่นสำรวจแปลงตรวจดูว่ามีหนอนระบาดหรือไม่

๔. หากจำเป็นต้องพ่นสารเคมีกำจัดแมลง ควรใช้ในระยะหนอนยังเล็กอยู่จึงจะได้ผลดีสารเคมีกำจัดแมลงที่ใช้ได้ผลดีมีหลายชนิด ได้แก่ fipronil (Ascend 5% SC) อัตรา ๒๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ bifenthrin (Talstar 10% EC) อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ flufenoxuron (Cascade 5% EC) อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

ที่มา : กรมวิชาการเกษตร

เรียบเรียงโดย : กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดของศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

ที่มาภาพ : <http://www.missouribotanicalgarden.org/>

ที่มาภาพ : <http://www.growingproduce.com/>

ที่มาภาพ : <http://www.alamy.com/>

ที่มาภาพ : <http://www.yates.com.au/problem-solver/problems/corn-ear-worm/>